

Handelsaktiebolaget ÖÄ

Sammanfattning av hela protokolls-boken med 127 sammanträden från bildandet av bolaget nov 1873 till upphörandet våren 1888.

1873-11-28 Första mötet för att bilda en diversehandelsförening inom ÖÄ.

Utlagda teckningslistor hade samlat intresse för 828 aktier.

Det beslutades att gå vidare med att bilda ett företag.

På mötet deltog 22 personer från Fölsvik, Östmansby, Bävik, Svenserud, Västmyr, Högberg, Nolbergsviken, Arvidstorp, Gunnerudstorp, Mosserud och Gunnerud.

En interimsstyrelse bildades av Nils Ölander Östmansby, Nils Eriksson Fölsvik, Johannes Nilsson Västmyr och f. riksdagsmannen Nils Andersson Bävik

Anm.: Nils A flyttade flyttade till Saan i Smedsby från Tomta i Bävik och tre år senare 1876 till Enkullen i Präsbol

1873-12-08 Bildande av föreningen. Ordf. Nils Andersson, Sekr Nils Melanoz
Närvarande 31 personer enl nedan, med summa 387 aktier.

Bävik	Anders Almkvist, Bärj	10 aktier
	Jonas Bengtsson, där Öst	20
	Nils Zetterkvist, Storsta	15
	Petter Andersson, där Väst	10
	Lars Olsson, Hagen	15
	Nils Olsson, Ängbacken	5
	Magnus Nilsson, Bärj	10
Nolbergsviken	N Nilsson dy	10
	N Nilsson h.äg son	10
Skacksjö	Olof Bengtsson	20
Mosserud	Anders Elofsson	10
	Nils Nilsson	25
Fölsvik	Nils Eriksson, Norsta	20
	Lars Jönsson, Systa	10
	Erik Magnus Jönsson	2
	Olof Nilsson fd k-värd, Systa	30
	Jöns Olsson, Myrbråten	10
	Svenserud	Nils Larsson dy
Högberg	Lars Jansson	5
Ålkärnsrud	N Persson	2
Norra Ås	Per Nilsson	5
Västmyr	Johannes Nilsson, Nol i Gårn	20
Östmansby	Nils Ölander, Bärjjaal	20
	Lars Persson, Systa	15
Arvidstorp	J Tyberg	2
Smedsby	Anders Asker, där Ner	10
	Lars Skoglund, Norsta	10
	Nils Andersson, Saan	15
	N Melanoz	3
S Gunnerudstorp	N Andersson	20
N -- " --	Olof Olsson	20

627 aktier var tecknade.

Bolagsordning om 27 paragrafer antogs med bl a:

Max 2000 aktier om 10 kr/st

Till styrelse utsågs:

Nils Andersson Smedsby ordf, Nils Ölander Östmansby vice ordf,

Nils Andersson S Gunnerudstorp, Magnus Månsson Nolbergsviken,

Anders Almkvist, Kyrkvärden Johannes Nilsson,

Supplanter:

Olof Nilsson Fölsvik, Olof Bengtsson Skacksjö, Nils Zetterkvist Bävik,

Nils Larsson dy i Svenserud

1873-12-10

Öppnas i en lokal i bostaden hos Grosshandl. Gustav Lundberg & Co i Bävik

Övertar de varor Jon Nilsson i Bävik nu har i sin handel.

Nils A och Anders Almkvist fick i uppdrag att skyndsamt åka till Karlstad för

att uppsöka och underhandla med tänkbara leverantörer samt att även underhandla med C G Norling om att överta 15 tunnor sill samt 300 fat salt som han erbjudit och som fanns i Fryksta.

1874-01-02

Tecknar brandförsäkring om 10 000 kr.

Lokalhyra 100 Rd per år.

Handeln skall skötas av Jonte Nilsson i Bävik mot 55 Rd i månaden i ersättning.

1874-01-27

Inköpte av Anders Asker i Smedsby

- 1 st Pump av koppar 5 Rd

- 1 st 80 kannors kärl

- 1 st Kanna av Bläck 6 Rd för båda

1874-03-04

Styrelsen såg sig tvungna att ta upp ett lån på 1500 Rd till 6% ränta då det var svårt att få in likvid för aktieköpen samtidigt som det erfordrades pengar till inköp av varulager.

Lånet gjordes från Brukspatron Carl H Wallroth och skulle återbetalas om fem månader.

Anm.

Wallroth f1829 i Filipstad var morbror till Selma Lagerlöf.

Uppdrogs åt NA och AA att skriva hyreskontrakt för handelslokalen i Bävik.

Dessa fick också i uppdrag att inköpa nödvändiga vikter, måttkärl, alnmått mm samt hyllor och lådfack.

1874-04-04

Beslutades efter önskemål från församlingsborna att en filial i Södra Ås skulle inrättas. Nils A fick uppdraget att leta efter lämplig lokal att hyra.

Föreslogs att Jon Larssons bostad i Kalvhagen kunde användas om inte det fanns något som var närmare landsvägen.

1874-04-29 Första ordinarie bolagsstämma

Till revisorer valdes förre nämndemannen Jonas Nilsson i Persby, förre nämndemannen Nils Nilsson i Nolbergsviken samt h.äg. Per Nilsson i Norra Ås.

Till revisorsuppleanter valdes h.äg. Nils Nilsson i Mosserud, Nils Eriksson i Fölsvik och Lars Jönsson i Högberg.

1874-10-22

Konstaterades att rörelsen gått ganska bra men att det fortfarande var problem med inbetalning av likvid för aktier.

Beslöts därför att göra skriftliga påminnelser till berörda.

Ansökan skall göras om tillstånd för försäljning av brännvin.

Frågan om en lämpligare plats och lokal skulle undersökas förslagsvis i Prästbol i närheten av Elfvik eller Emtbron, och där köpa mark och bygga ny lokal.

Egendomen Engen ? i Prästbol i närheten av det redan befintliga magasinet ansågs lämpligt. Nils A, Anders A och Nils Andersson i Gunnerud utsågs att undersöka detta.

Frågan om ersättning till de som skötte rörelsen togs upp och 600 Rd per år ansågs lämplig för föreståndaren för filialen i Ås.

Till föreståndare antogs Anders Nilsson från Herresta.

Om inte aktielikvid som saknas inkommer så ansågs det nödvändigt med ett nytt lån.

1875-03-11

Beslut att låna 2000 Rd pga dålig likviditet.

Den planerade flytten och nybyggnationen läggs på is tv.

1875-04-10

Revisorerna fann inget att anmärka på för år 1874.

1875-04-14 Ordinarie bolagsstämma

Första årets nettovinst i rörelsen blev 290 Rd vartill tillkom 268 Rd som erhållen ränta på obetalda aktiemedel.

Att vinsten första året var låg berodde på startkostnader och dyra frakter.

En ny förbättrad bolagsordning om 26 paragrafer antogs.

Beslöts att ta ytterligare ett lån på högst 5000 kr.

Nya delägare behövs och de skulle betala 6% utöver aktiebeloppet-

Ny styrelse valdes.

Fråga om rabatt för delägare togs upp och överlämnades till styrelsen.

Antalet aktieägare var nu 86 st som hade 683 st dvs 6830 kr varav 1170 fortfarande ej inbetalats.

Omsättningen har varit 22 000 kr.

Föreståndare under året har varit Jonte Nilsson.

1875-04-14

Jonte Nilssons bror Anders skulle vikariera över sommaren då Jonte ville vara ledig.

1875-06-12

Penninglån hade nu tagits upp av:

- Olof Olsson i Gunnerud 900 kr
- Jöns Elofsson Nordkvist i Stavik 1000
- Anders Nilsson 200
- Jonas Bengtsson i Båvik 200

Ordf. skulle utreda om en ev filial i Högberg.

Gödningsämnen superfosfat och kalk tas hem endast på beställning. 1875-07-01

Besluts att starta en filial i Högberg hos Lars Jonsson som också skulle sköta den mot provisionsersättning.

Även i Skacksjö skulle en lokal iordningställas.

Då det kommit till kännedom att Br Schullström i Prästblol ansökt m tillstånd för spritförsäljning skall Handelsbolaget göra detsamma och föreslå att den placeras i S Gunnerudstorp som torde vara socknens centrum.

Man föreslog också att 100 kr överskottet skulle avsättas som grundplåt till åstadskommande av en slöjdskola för flickor inom församlingen.

Man ska kontakta Schullström för att försöka nå en samsyn om detta.

Man vill heller inte ha det på samma ställe som affären dvs i Båvik.

1875-12-20

Besked fr Br Schullström att de accepterar Hand.bolagets förslag med det blev ingen association då det framkommit att det stred mot bolagsordningen.

Avlöningen till föreståndaren i Båvik bestämdes till 1500 kr. Till de i Högberg och Skacksjö tas de upp längre fram.

1876-02-07

Fråga om att anlägga en ångbåtsbrygga i södra kanten av Prästbolsviken vid Storstas hag togs upp. Nils Månsson i Gunnerudstorp skulle upplåta väg utan ersättning efter södra kanten av sitt inägoskifte på Prästbolsegendomen från landsvägen till Prästbols soldatboställe där Soldaten Prästberg även utlovade väg över sitt beteshag. Bolaget ville stötta detta med 200 kr och föreslog att det borde ske i aktieform då med 4 st á 50 kr.

1876-03-31

Styrelsen föreslog bolagstämman om en utdelning till ägarna för 1874-75 med 619 kr som avräknas på varuräkningen.

Verksamheten för 1875 gav ett överskott på 20% att läggas i reservfonden.

1876-03-31 Ordinarie Bolagsstämma

Närvarande var 26 st utöver styrelsen.

Styrelsen fick ett nytt mandat att vid behov låna ytterligare 5000 kr.

1876-04-25

Som kassaförvaltare utsågs Anders Almkvist fortsätta. 1876-05-31

Valde att inte fortsätta förhandla med Schullström ang. samarbete avseende ev. spritförsäljning.

Styrelsen föreslog nu enhälligt efter diskussion att lämpligaste platsen

För handelslokalen skulle vara Prästbol, med filialavdelning i Fölsvik, Rud eller Östmansby.

1876-07-28

Aktiebrevens finns nu upptryckta och skall skrivas under och skickas ut.

Lars Olsson i Hagen i Båvik önskade få sina 15 aktier uppdelade i en post om 10 och en post om 5.

Nya aktieägare skall betala 10% inträdesavgift om de köper mindre än 5 aktier.

1876-10-27

Beslutade att ta en växel på 3 månader hos Wermlands Enskilda Bank i Sunne på 1000 kr. Styrelseledamöterna blir borgenärer.

Beslutade granska verksamheten hos Lars Jonson i Högberg som tagit hem stora Varumängder men inte återgett motsvarande försäljning.

1877-03-01

Nils A redogjorde för besöket i Högberg och att omsättningen 1876 var 11500 kr, att varulagret var 4094 kr och att kundfordringarna var 4512 kr.

Motivet att starta filialen var att det skulle tillföra nya aktieägare från norra delen Men det har hittills blivit endast en ny.

Avsaknad av kapital är fortfarande ett stort problem pga utestående fordringar föranlett av "den förevarande svårare penningställningen i orten".

Därför utskrevs nya växlar till banken i Sunne av Anders Almkvist på 800 kr,

Och detsamma för Olof Bengtsson i Skacksjö samt en till Olof Olsson i N Gunnerudstorp på 1000 kr.

Handelsföreståndaren i Bävik får fortfarande 1500 kr för 1876 samt 15 kr i vedpenningar.

1877-04-03

Beslut om en ny växel Wermlands E Bank om 5000 kr för att kunna betala de mest angelägsna varuskulderna, med styrelsen som ansvariga.

1877-04-14

Ingen utdelning för 1876 utöver de 6% på aktiekapitalet och utbetalning Endast mot avräkning på köp.

Styrelseledamöterna skulle aktivt försöka driva in fordringarna.

1877-04-14 Bolagsstämma

Närvarande var 22 st utöver styrelsen som bestod av:

- Nils Andersson ordf
- Olof Bengtsson i Skacksjö v ordf
- Anders Almkvist i Bävik
- Nils Nilsson i Mosserud
- Nils Eriksson i Fölsvik
- Per Nilsson i N Ås

Nettovinst för 1876 blev 588 kr

1877-05-05

Nils Zetterkvist i Bävik hade överlåtit sina aktier till sina styvsöner Emanuel Olsson och Olof Olsson.

1877-06-19

Ordf föreslog laga åtgärder mot de som inte betalat med övertalades att avvakta. En ny växel upptogs för omsättning av en gammal.

1877-07-25

För att behålla bolagets anseende ansåg sig styrelsen föranlåten att anskaffa 2000 kr genom växlar.

1877-09-07

Emanuel Olsson Storsta i Bävik hade satt igång ett rykte att Nils A hade begagnat Till ett belopp av 3000 kr av bolagets medel och ville därför inkalla en extra bolagsstämma som skulle besluta om en annan förvaltning.

Han hade också rest runt med listor för påskrift.

Genomgången visade istället att Nils A hade en fordran på 4317 kr.

Ryktet var alltså osant.

Nils A begärde att få avgå från sin otacksamma befattning med styrelsen uppmanade honom att kvarstå. Förutom ordförande i styrelsen var han

Varuuppköpare, kassaförvaltare och räkenskapsförare.

Två nya växlar utfärdades på tillsammans 5800 kr för att kunna lösa växlar som förfaller på styrelsens ansvar.

1877-10-22

Nya växlar utfärdades på 1000 kr.

1877-11-16

Nya växlar om 1000 kr.

Ett upphörande av filialen i Högberg diskuterades.

1877-12-22

Beslutades att rörelsen i Högberg skulle avslutas vid kommande årsskifte.

Ordf Nils A anmälde att han önskade avveckla sitt uppdrag och även sonen Anders likaså.

Han hade varit i kontakt med C G Jonsson från Karlstad nu bosatt i Östmark

Som kunde vara intresserad. Eftersom flera i styrelsen kände till honom, och han var 45 år och ogift och hela livet arbetat med handel både egen och hos andra i Karlstad med goda vitsord, så ansågs han som lämplig.

Arvodet för 1877-78 skall fortfarande vara 1500 kr per år med tillägg 15 kr.

1878-02-16

Ett lån på 800 kr hade tagits hos Stockholms Intecknings-Garanti Aktiebolag i Karlstad.

1878-03-16

En uppgörelse har träffats med C G Jonsson i Östmark som ny handelsföreståndare och han hade redan börjat.

Fyra nya växlar om tillsammans 6240 kr hade utfärdats för att omsätta gamla.

Ett brev från att antal aktieägare lästes upp där de krävde att årsmötet skall

ta upp frågan om att bolaget borde upphöra och att en erfaren revisor skall granska årets protokoll.

1878-03-23

Filialen i Skacksjö hos Olof Bengtsson avvecklas.
Ny växel togs på 1000 kr.

1878-04-13

En ny växel på 640 kr upprättades.
Beslutade att nu lagföra för att indriva gamla fodringar.

1878-05-14

Revisionsberättelsen för 1877 upplästes.

1878-05-14 Bolagsstämma för 1877

Endast 8 aktieägare förutom styrelsen deltog i mötet.

- Nils Ölander, Östmansby *
- Lars Olsson, Båvik
- Lars Johan Nilsson, Kvarntorp
- Emanuel Olsson, Båvik
- Magnus Nilsson, Smedsby
- Olof Nilsson, Fölsvik *
- Petter Andersson, Båvik
- Jonte Nilsson, Prästbol (son till Nils A)

Anm.: De 2 med * var med bland de 7 som skickat brevet ang
att firman ska upphöra

Nils A valdes till ordf på stämman.

Revisorerna tillstyrkte ansvarsfrihet, men en längre diskussion uppstod varvid
Nils Ölander, Olof Nilsson och Emanuel Olsson motsatte sig och krävde en ny revision och
begärde votering. Utfallet av den slutna omröstningen blev
75 Ja och 35 Nej (aktier). Nils Ölander reserverade sig i protokollet.

Utdelning till aktieägarna beslutades om 6% ränta för 1877.

Beslutades att kreditbeloppet skulle bestämmas till 8000 kr. (Summa kundfordran ?)

Till ny styrelse valdes:

- Nils A nu i Prästbol
- Nils Eriksson i Fölsvik
- Per Nilsson i Norra Ås
- Lars Olsson (suppleant)
- Petter Andersson (suppleant)
- Ernst Rystedt i Sunne (revisor)
- Nils Melanoz (revisor)
- Lars Jönsson Fölsvik (revisor)
- Olof Nilsson Fölsvik (revisorsuppleant)
- Nils Ölander Östmansby (revisorsuppleant)

Nils Ölander och Emanuel Olsson valdes till protokolljusterare.

Det verkar också finnas flera "som satt kvar" bl a Anders Almkvist, Nils Nilsson i
Mosserud, Olof Bengtsson

1878-05-21

Ett möte med W E Bank i Sunne som inte längre ville ge kredit till handelsbolag
om de inte togs i privatpersoners namn. Beslöts att upprätta en kredit på 5000 kr
som togs i Nils A nämn och med övriga styrelsemedlemmar i borgen.

En växel på 512 kr togs också för att omsätta en annan.

1878-05-31

En ny växel skrevs på 640 kr för att omsätta en gammal.

Nils A utsågs återigen till ordf och kassaförvaltare.

1878-06-16

En växel på 640 kr upprättades för omsättning av en förfallen på 800 kr.

En lagsökning på bolaget hade gjorts av herr L Fastenberg (?).

1878-07-22

En växel på 640 kr skrevs för omsättning av en på 800 kr.

Även för lånet hos Stockholms InteckningsGarantibolaget skrevs ut en växel på 700 kr.

1878-08-17

Wermlands E Bank beviljade inte lånet på mer än 2000 kr och styrelsen beslutade då att
genom växlar få in ytterligare 4000 kr eftersom krediterna var hårt ansträngda och man
befarade lagsökningar.

1878-10-25

Den nya ägaren till Tomta i Båvik A Gustav Olsson hade meddelat att han inte ville ha
kvar handel där och om den skulle vara kvar så ville han ha 200 kr i hyra per år.

Ärendet bordlades i väntan på att nye ägaren flyttat in.

1878-11-26

Angående lokalens framtid sa nye ägaren som nu flyttat dit att han ville ha 100 kr per år med 30 dagars uppsägning eller 120 kr per år med 2 mån uppsägning
Och att han inte bekostade några reparationer o dylikt av lokalen.
Med anledning av detta samt då handelsföreståndaren C G Jönsson lämnat upplysning om att de fanns råttor i så stor myckenhet att han inte kunde freda lagret, beslutades att söka ny lokal helst i Prästbol.
Nils A tillfrågades om han kunde upplåta lokal i sin bostad varefter man kom fram till att titta på lokal i hans magasin vid älven vilket det även togs beslut på.
Hyran bestämdes till 100 kr per år. Även föreståndaren skulle få ett rum till bostad.
Bolaget skulle själv ansvara för iordningställande av inredning med hyllor och disk
Som skulle flyttas från Båvik, samt vedbrand. Även fönsterluckorna skulle flyttas med.
Varuförflyttningen lovade styrelseledamöterna ordna med häst.

1878-12-11

Då det visat sig omöjligt att få in fordringar in tillräcklig omfattning för att omsätta två växlar som förfaller de 17:e dec så förenade sig styrelsen om att varje ledamot Skall försöka sammanskjuta de pengar som erfordras och lämna dessa till ordf
Söndagen den 15:e.

1879-01-03

En växel om 409 kr upprättades för omsättning.
Varulagret flyttas nästa dag till Prästbol.

1879-01-18

Då det var omöjligt att få in till betalning av skulder beslutades att ta ett lån
I Riksbanken på 1000 kr samt även ett nytt i Stockholms Inteckn.bolag på 600 kr
För omsättning av ett på 700 kr.

1879-01-22

Två växlar upprättades en på 1600 kr samt en på 2560 kr till omsättning av två gamla.

1879-03-15

En växel had utfärdats 17 feb av Nils A m fl på 640 kr vilket godkändes.
En växel på 327 kr upprättades till omsättning av en på 409 kr.
Då så gott som ingenting inflyter av bolagets fordringar och fordringsägarna ligger hårt efter pengar var styrelsen nödsakad om ytterligare penninglån och beslutade
Vända sig till Riksbanken och upprätta två nya lån, det ena på 1200 kr och det andra på 800 med enskilda styrelse medlemmar som låntagare samt borgenärer.

1879-04-05

Två st växlar om vardera 409 kr skrevs för omsättning av två st om 512 kr som förfaller den 23:e dennes.

Likaså tre st varav två på 1280 kr samt en på 2048 kr för omsättning av de den 2:e och 5:e maj förfallna.

1879-04-14

Beslöts att bolagsstämma skulle hållas den 24:e dennes och där föreslå att Bolaget upphör med handelsrörelsen så fort lämpligen kan ske.

1879-04-24

Beslut om skrivning inför stämman samt genomgång av revisionsrapporten.
Två nya växlar upprättades för omsättning av två snart förfallna, en på 640 kr
Och en på 407 kr. Likaså en revers på 500 kr till omsättning av lån hos
Stockholms Int.garantibolag.

1879-04-24 Bolagsstämma

Närvarande 23 st utöver styrelsen.

Revisorerna tillstyrkte ansvarsfrihet.

Stämman beslutade efter styrelsens förslag

- Att handelsrörelsen skulle upphör så snart lämpligen kan ske
- Att extra bolagsstämma utlyses till juni månad och då bestämma hur varulagret ska realiseras samt hur fordringarna ska indrivras
- Att om nödvändigt ta ytterligare lån

Styrelsen utgörs av: Nils A, Nils Eriksson, Per Nilsson, Olof Bengtsson, Anders Almqvist och Nils Nilsson i Mosserud.

1879-05-01

En annons i lämplig tidning där varulagret och rörelsen skulle utförsäljas.

1879-06-07

Två förfrågningar hade inkommit efter annonseringen i Karlstads Stads Tidningar.
Den extra bolagsstämman sattes till 26 denna månad.

Två nya växlar om 327 kr utfärdades för att omsätta gamla.

1879-06-16 Extra bolagsstämma

- 18 närvarande utöver styrelsen.
Beslutades att annonsering skulle göras även i Örebro län.
Ordf fick till uppgift att försöka sälja varulagret till enskild person och om detta inte gick så skulle det säljas på offentlig auktion om fyra veckor och då med 2 mån. kredittid.
- 1879-07-05
Flera förfrågningar hade inkommit efter annonsering i Nerikes Allehanda och Allehanda för folket.
Förslag att sergeanten J Dahlgren skulle anställas för att hjälpa till med avvecklingen.
En ny växel på 1000 kr utfärdades.
- 1879-07-14
Varulagret ska inventeras under överinseende av revisorsuppl. Melanoz.
Dahlgren anställs (efter Jönsson) som skrivbiträde och att sköta handelsboden med en lön av 35 kr per månad.
- 1879-08-15
Problemet med del myckenhet av utestående fordringar från filialen i Högberg Kvarstår och Lars Jonsson var inkallad till mötet.
Frågan ska utredas vidare.
Beslutades att auktionen på varulagret skulle hållas den 29 september.
- 1879-09-06
Två st växlar utfärdades om 260 kr.
- 1879-10-13
Fem st växlar utfärdades
- 1879-11-09
En växel om 800 kr utfärdades.
- 1879-12-15
En växel om 420 kr utfärdades.
- 1880-01-02
Herr Fritz Olsén och Nygren & Åhlin har genom Kommissionären C Söderberg stämt bolaget för obetalda skulder.
Försök ska göras att nå uppgörelse utan ting.
Då Johannes Svensson i Bävik som stod i stor skuld för köp till sin broder, har avhänt sig sin egendom, beslutades att om han inte ställer nöjaktig borgen ska försättas i konkurs.
Diverse växlar upprättades.
Auktionen på varulagret ska hållas den 12 innevarande månad.
- 1880-01-08
Fyra nya växlarupprättades.
- 1880-01-17
Lars Jonsson i Högberg som förorsakade bolaget stora förluster och hade en skuld på 1672 kr till bolaget krävde avdrag för sitt arbete och hyresersättning samt frakter. Dessutom fanns obetalda fordringar från hans försäljning å 1332 kr.
Då ingen överenskommelse kunde nås skulle det bli tingssak.
En växel på 280 kr upprättade samt en på 640 kr.
Då det blev så många styrelsemöten pga alla växlar beslöts att ordf får ordna detta utan sammanträden.
- 1880-04-12
Tingsrätten dömde efter Stämningen från Kommissionären C Söderberg att bolaget skulle betala skulden samt ränta och rättegångskostnader.
Styrelsen beslutade att försöka få ändrad dom då de varit i Karlstad och velat betala skulderna innan rättegången.
Styrelsen beslutade att sälja inredning o dyl som finns i handelsboden.
Åtskilliga växlar hade blivit upprättade sen förra mötet.
Det fanns nu 102 st växlar upprättade.
- 1880-05-15
Vid rättegången mot Lars Jonsson godtog han bolagets bud att han betalar sin skuld om 1672 kr och få fordringarna på 1332 kr för sitt besvär. Han skall också betala rättegångskostnaden på 17 kr.
Handeln i Högberg fanns från juli 1875 till dec 1877.
- 1880-10-31
Ett antal rätttegångs- och lagsökningsprocesser pågick för att få in utestående fordringar.
Ett antal växlar nr 103-117 har utfärdats under maj-oktober.
Växel 118 utfärdas nu.
- 1880-11-17

- Nya växlar till nr 121 utfärdades bl a en till Riksbanken.
Problem med att slutförsälja varulagret kvarstår.
- 1881-01-06
För att minska problemet och arbetet med alla växlar skall bolaget i fortsättningen dels lösa en växel i sin helhet och dels söka ett amorteringslån på 10 år hos Karlstads Sparbank på 3000 kr. Borgenärer är styrelsepersonerna.
Pengarna skulle användas till att betala skulder samt lösa växlar.
Växlar nr 122-124 hade utfärdats sedan förra mötet.
- 1881-04-25
Växlar tom nr 129 hade upprättats.
- 1881-06-12
Växlar tom nr 135 har upprättats.
- 1881-07-13
Växlar tom 138 har upprättats.
- 1881-08-15
Ska söka ett avbetalningslån på 1000 kr hos Riksbanken mot upptecknande av en revers.
En växel nr 139 upprättades också.
- 1881-11-10
Tre nya växlar upprättades.
- 1881-12-01
Fyra nya växlar upprättades.
- 1881-12-24
Beslut att återigen be Riksbanken om ett lån på 1500 kr mot revers av styrelsepersoner.
- 1882-06-01
Växlar tom nr 155 har under tiden sen förra mötet blivit upprättade.
Växlar tom nr 160 upprättas nu.
- 1882-10-09
Två växlar har upprättats under augusti.
Tre växlar tom nr 165 upprättas nu.
- 1882-12-09
Växlar tom nr 172 upprättas
- 1883-05-10
Växlar om nr 178 utfärdas.
Styrelsen beklagade för det svårmodiga däri att det befinns sådan omöjlighet att utfå något av bolagets fordringar till avbetalning av skulderna.
- 1883-07-08
Två växlar tom nr 180 upprättas.
- 1883-08-04
Två växlar upprättas.
- 1883-10-06
Två växlar upprättas.
- 1883-11-01
Tre växlar tom nr 187 upprättas.
- 1883-11-26
Fyra växlar upprättas.
- 1884-02-01
Växlar tom nr 196 upprättas
- 1884-05-13
Upprättas växlar tom nr 204 upprättas.
Beslutades att återigen be Riksbanken om ett lån på 1500 kr mot revers.
- 1884-06-22
Fyra nya växlar utfärdas
- 1884-07-00
Beslut att återigen ansöka om ett nytt lån (inget belopp angett).
Två nya växlar utställs.
- 1884-10-12
Tre nya växlar utfärdas tom nr 213
- 1884-11-17
Växlar tom nr 218 utfärdade
- 1885-01-05
Tre st nya växlar upprättades (i ny nummerföljd) nr 1-3
- 1885-03-01
Fyra st nya växlar upprättades till omsättning (4-7)

- 1885-03-25
Två nya växlar till Wermlands E Bank upprättades på 1300 resp 500 kr.
Beslöt att skriva påminnelser till de med obetalda skulder,
Hornblåsaren Per August Larsson i Prästbol skull tillfrågas om detta.
- 1885-04-01
Fyra stycken växlar upprättades (nr 8-11)
- 1885-05-22
Nya växlar upprättades (12-19)
- 1885-09-05
Beslut om arvode till ordf för hans besvärliga och nog tröttsamma befattning,
Med 75 kr om året från och med 1881.
- 1885-09-13
Växlarna nr 20 till 28 upprättades
- 1885-11-07
Växlar nr 29-35 upprättas
- 1885-12-09
En lista på samtliga fordringar hade upprättats som underlag för att lagföra dessa
Två nya växlar nr 36-37 upprättade för upptagande av ett lån om 600 kr.
Bortsålde åtskilligt av Bolagets kvarvarande småsaker för 16 kr 78 öre.
- 1885-12-27
Beslutade att Th. Nilsson i Skacksjö skulle vara behjälplig vid rättegångsarbetet,
varefter skrevs en fullmakt.
- 1886-03-04
Växlar nr 38-47 har upprättats.
Överläggning om "det bedrövliga bolagets angelägenheter" och hur räkenskaperna
skulle kunna avsluta.
- 1886-04-01
Växlar 48-53 upprättas och ett lån på 1500 kr skulle sökas hos Riksbanken.
- 1886-06-21
Växlarna 54-61 upprättas
- 1885-07-15
Ett ytterligare lån hos Riksbanken skulle sökas på 1000 kr med 5% ränta
Växlarna 62-65 upprättas
- 1886-09-16
Växlarna 66-71 upprättades.
Beslöts att ytterligare ett avbetalningslån hos Riksbanken skulle tas på 900 kr
för omsättning och avbetalning av bolagets skulder.
- 1886-11-18
Växlarna 72-80 upprättades.
- 1887-02-09
Växlarna 81-86 upprättas
Beslutades om ett nytt avbetalningslån på 700 kr.
- 1887-04-17
Växlarna 87-96 upprättas
- 1887-05-16
Växlarna 97-105 upprättas
- 1887-07-01
Beslöt att ta ett lån av styrelseledamoten Nils Eriksson på 1000 kr mot 6% ränta.
Styrelseprotokollet skulle gälla som skuldförbindelse.
- 1887-08-21
Då Nils A önskade avgå pga hög ålder och sviktande kropps- och själskrafter
valdes Nils Nilsson i Mosserud till ny ordf.
- 1887-08-22
Två växlar upprättades (106-107)
- 1887-10-28
Växlar tom nr 121 upprättas
- 1887-12-16
Växlar tom nr 132 upprättas
- 1888-01-23
Arbetaren Olof Gustav Haglund i Visterud vars hustru Stina Olsdotter står i skuld till
bolaget med 24 kr 22 öre, och som lagsökts infann sig vid mötet och förklarade sig villig
att betala skulden som nu uppgick till 31 kr 48 öre inkl lagsökningskostnad, om han fick
7 kr i avdrag och anstånd med betalningen till 30 nästa juni.
Detta godtogs av styrelsen och en skuldförbindelse upprättades genast.

Beslut om ett nytt lån hos Riksbanken på 700 kr.
Växlar 133-135 upprättas.

1888-02-16

Beslut om att söka nytt avbetalningslån hos Riksbanken på 1800 kr

1888-03-08

Beslut om att söka ytterligare avbetalningslån hos Riksbanken
på 1000 kr och 4,5% ränta

Växlar 141-146 upprättas

1888-03-19

Styrelsen tar fullständig del av bolagets räkenskaper för 1879-1887, och då dessa befanns innehålla åtskilliga anmärkningar uppdrogs åt ordf att upprätta förklaringar till dessa.

Lagföring mot Jonas Bengtssons sterbhus d Öst i Bävik hade gått till bolagets fördel

Växlar 147-149 upprättas

1888-03-26

De gamla räkenskaperna och revisionsberättelserna med förklaringar genomgicks och godkändes.

1888-03-31

Förberedde bolagsstämma

1888-03-31 Bolagsstämma i Sockenstugan

Kallelsen hade skett i kyrkan av kyrkoherden Verne

Till ordf valdes Th. Nilsson

Närvarande:

Styrelsen Nils Andersson i Prästbol

Nils Nilsson i Mosserud

Nils Eriksson i Fölsvik

Per Nilsson i Norra Ås

Olof Bengtsson i Skacksjö

Anders Almkvist i Bävik

Aktieägare: Nils Persson Ålkärnsrud

Nils Nilsson "

Nils Melanoz By

Magnus Nilsson Bävik sen Saan i Smedsby

Börje Jonsson "

Jonas Bengtssons " sterbhus

Lars Jönsson Fölsvik

Erik M Jönsson "

Lars Månsson Wiklund "

Nils Larsson "

Anders Jonasson "

Olof Olsson N Gunnerustorp

Nils Andersson S "

Lars Jonsson Högberg

Nils Olsson "

Anders Elofsson Mosserud

Edvin Nilsson "

Nils Nilsson dy Nolbergviken

Mauritz Magnusson "

Nils Jonsson Prästbol

Lars Skoglund Smedsby

Johannes Nilsson Västmyr

Nils Zetterkvist Norra Ås

Magnus Olsson "

Nils Ölander Östmansby

Lars Persson "

Stämman tog upp 1879 års verksamhet och efter livliga diskussioner gavs inte ansvarsfrihet för styrelsen. Anledningen var i första hand den dåliga kontrollen över bolagets skulder. Bl a att Schullströms anbud på varulagret borde antagits. Det blev samma resultat för åren 1880-87, trots att revisorerna inte hade några anmärkningar.

Nils A och hela styrelsen reserverade sig.

Stämman beslöt att bolaget skulle upplösas

Ny bolagsstämma skulle hållas 16 april för slutgiltigt beslut.

1888-04-08

Växel 153 på 500 kr upprättas

1888-04-16 Extra bolagsstämma

Flera deltagare än på förra mötet (34 st)

Beslöts för andra gången att bolaget skulle upplösas då bolagets förluster var långt utöver både aktiekapitalet och reservfonden.

Huruvida styrelsen också skulle upplösas ville inte stämman yttra sig om.

Anm.: Formuleringen kan tyda på en osäker fortsättning för styrelsen som ju personligen borgat för bolagets lån och växlar

1888-04-26 Styrelsesammanträde på Enkullen

Styrelsen beslutade upplösa sig då de ingenting hellre önskade sig än att bli kvitt detta ledsamma uppdrag.

Styrelsen hade fått tillåtelse att efter eget gottfinnande förfara med bolagets återstående inventarier och varulager samt de fyra aktierna i Bäviks Ångbåtsbrygga och fabriks.

Eftersom styrelsen i flera år som privatpersoner borgat för lån och växlar fortsätter de att omsätta och betala av.

Växlar nr 150-152 upprättades.

Nils A meddelade att han är i underhandling att sälja sin egendom för att därigenom för sin del åstadkomma penningar.

Närvarande på detta sista möt var: Nils Andersson, Olof Bengtsson, Nils Eriksson, Per Nilsson, Anders Almkvist och Nils Nilsson.

okt 2019 Leif ö

Diverse notiser om övriga samtida handlare i ÖÄ

Se art i Östemtingen nr 57 s22 s26

På Tomta i Bävik

Nils A hyrde även ut övre våningen på Tomta.

April 1873 flyttade familjen Nils A till Saan i Smedsby och gården övertogs då av ett handelsföretag från Göteborg, Gustav Lindberg & Co som 1879 sålde till Gustav Olsson.

Sonen Jon Nilsson f 3/6 1844, drev handel i Bävik och i Prästbol vid Sylta

Han flyttade med föräldrarna 1873 till Smedsby och 1876 till Prästbol

Även Jonte Nilssons Handelsbolag var skattebetalare 1876.

På 1870-talet fanns i Bävik en handelsbod Östra Ämterviks Handels-aktiebolag, föreståndare Johan Larsson i Nyckelby ÖU se Ö-emptionen nr 58s46

Östemtingen nr20/1979 ang 1876 års Bevillningsberedningskommittés Taxering Fastigheter

Har Alfred Schullström i P-bol en Handelsbod värd 1000

G Lindberg & Co Göteborg i Bävik en Handelslokal värd 600

Enk Anna Andersdotter i S Ås en Handelslokal värd 600

Olof Norrman i Visteberg en Handelslokal värd 400

Erik Magnus Jönsson från Ingmårste i Fölsvik en Handelslokal värd 400

Lars Jonsson i Högberg en Handelslokal värd 400

Inkomst

Handelsbolaget i Bävik 800

Anders Nilsson Handelsb. i Bävik 200

Hfl 1886-90 Tage Schullström f1843 Handl, Prästbol, ägde 148 öre 13 p

Dotter till Anders Nilsson (son till Nils Andersson Riksdagsm)

Emma Katrina Nilsson f 1871 25/8 i Bävik, g 1894-05-12 med

Handl. Axel Mellkvist i Östmansby (Herrgårn)

Östemtingen nr 6 1969 om Handlandes inkomster på 1890-talet

- C Andersson i Ås 700 kr
- Olof Andersson i Visteberg 600 (före/efter Th Nilsson)
- Anders Asker i Fölsvik 550 (filial till Schullström)
- O W Backlund i S Ås 800
- Olof Bengtsson i Skacksjö 700
- Br Schullström Prästbol 1500 (ägde Enåsen, Tage Gärdet), övert ef Nilzen1859
- Johan Hallin i Högberg 500 (ev Södra Löcka (Andersen))
- J W Holmgren i N Ås 650

Gårdsjö Bruk

Hade handel med förnödenheter inte bara för anställda omkr 1850

Kamprobacken i Fölsvik

Dit flyttade Anders Asker f1822 som tidigare (1862-74) ägt gården Bärjjaal i Östmansby.

Drev där affär 1876-1895.

Affären var en filial till bröderna Schullströms affär i Prästbol.

1877 var det inbrott enligt notis i WLT 23/5 1877

1896 omnämns han som handl. i Smedsby (i en bouppt) dit an flyttat 1895.

Anders A dog 1899 på Kamprobacken och i bouppteckningen finns ett varulager i handelsboden samt många fordringar.

Knutserud

Alfred Nilsson liksom sonen Ivar Nielmark drev handelsrörelse som upphörde 1976.

Bössviken

Centrum Handel byggdes av Ivan Nylén och fanns kvar till 1969.

Fölsvik Ingmårste

1870-80 talet fanns en handelsman i Fölsvik som hette Emil Persson

1877 hade Alfred o Tage Schullström affär (filial till Prästbol) i Fölsvik

Prästbol

Prästbols handel, se Östemtingen nr 53 nr 57 s32

Skacksjö

Olof Bengtsson sonen Johan †1917 till ca 1915 sedan utarrenderad till Karlsson några år.

Smedsby

Örnberg se Ö-emptionen nr 26

Svenserud

Konsum

Visteberg

Visterud

Gustav Haglund, se Östemtingen nr 42

Ås

Mörrbo/Karlsro, 1875 omkr, Johan Larsson från Nyckelby d1885
sen Karl Andersson t 1902, d1916 Se Östemtingen nr 58

Ås Handel

Konsum fanns fler Är det samma som Holmgrens affär ? [se 17184 CJNI045](#)

S Ås

Olof Nilsson Nilzén i Nysta i S Å f1826 startar 1847 ÖÅ:s första handelsbod i S Ås
sen 1850 till Västgård sen till Prästbol, se Östemtingen nr 20-21, flytt 1862 till Bössviken
Anders Andersson "på Val (från Grava) handl ca 1848-55 se artikel i Östemtingen nr 21-22
Backlunds affär (finns på vykort i bildarkivet 17184 RMY070)

Gunnerud

Tomta se Östemtingen nr 54 av Siv A

Gunnerudstorp S:a, där Ner

Nils Andersson

Lidbacks dotter (syster till prästen)

Östmansby

Affärsverksamhet av hyresgäster

1881 inflyttade Handl. Anders Niklas Hagberg från Sunne. Flyttade med hustrun till Karlskoga 1882.

1882 inflyttade Hustrun Hilma Fredrika Hagberg född Rundberg från Filipstad

Försäkringsbrev från 1882 av A N Hagberg i byggnad ägd av Britta Magnusdotter avseende
Lösören för 1800 Rdr

1882 inflyttade Handl. Lars Johan Edgren från ÖU m hu, de flyttade 1889 till S Ås

Försäkringsbrev från 1883 av L J Edgren i byggnad ägd av Britta Magnusdotter avseende
Lösören för 540 Rdr